

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра економічної та соціальної географії

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ МІСЬКОГО РОЗВИТКУ**

(повна назва навчальної дисципліни)

для студентів

галузь знань

10 – природничі науки

(шифр і назва)

спеціальність

106 Географія

(шифр і назва спеціальності)

освітній рівень

магістр

(молодший бакалавр, бакалавр, магістр)

освітня програма

«Урбаністика та регіональний розвиток» «Urban Studies and Regional Development»

(назва освітньої програми)

вид дисципліни

вибіркова

вибірковий блок

Урбаністичні студії

Форма навчання

денна

Навчальний рік

2022/2023

Семестр

3

Кількість кредитів ECTS

6

Мова викладання, навчання
та оцінювання

українська

Форма заключного контролю

іспит

Викладач: **Дронова Олена Леонідівна,**

к.геогр.н., доцент кафедри економічної та соціальної географії

(Науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання даної дисципліни у відповідному навчальному році)

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробник(и): *(вказати авторів: ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада, кафедра)*
Дронова Олена Леонідівна, к.геогр.н., доцент кафедри економічної та соціальної географії

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри економічної та соціальної географії
Мет проф. Костянтин МЕЗЕНЦЕВ.

Протокол № 15 від «12» травня 2022р.

Схвалено науково - методичною комісією географічного факультету

Протокол №6 від «29» серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії Н. Корогода доц. Наталія КОРОГОДА

«29» серпня 2022 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – формування знань щодо основ міської політики та існуючих передових підходів планування міст в сучасних умовах глобалізації, здатності самостійно приймати рішення щодо відбору даних та вибору методів досліджень при вивченні міського розвитку у різних просторово-часових масштабах, оволодіння навичками управління соціально-економічним і просторовим розвитком міст на засадах збалансованого розвитку з метою формування вміння успішно розв'язувати на достатньому професійному рівні складні задачі та прикладні проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері географії, природокористування, міського та регіонального розвитку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Здобутий освітній ступінь «бакалавр» та успішне опанування дисциплін «Якість життя населення міст та регіонів», «Contemporary Debates in Human Geography (Сучасні дискусії в суспільній географії)», «Урболабораторія (Urban lab)»;
2. Знання теоретичних та прикладних основ суспільної та економічної географії, урбаністичної географії, управління розвитком регіону, міського і регіонального планування, концепції сталого розвитку;
3. Сформовані вміння кількісно і якісно аналізувати особливості природних та суспільних процесів у географічні оболонці, розробляти, керувати та управляти проектами географічної та міждисциплінарної спрямованості, оцінювати і забезпечувати якість робіт, вміти здійснювати комплексну оцінку та моніторинг ресурсів і територій, прогнозувати розвиток географічних процесів і явищ.

3. Анотація навчальної дисципліни Навчальна дисципліна «Сучасні концепції міського розвитку» сприяє розумінню логіки сучасного розвитку урбанізації як просторового феномена, що визначає головні риси організації суспільства – територіальні, економічні, соціальні та екологічні, формує системи міських поселень локального, регіонального, національного та глобального рівнів, призводить до появи нових змістів міських утворень. Курс окреслює особливості впливу глобалізаційних процесів на функціонування міст і можливі тренди їх розвитку у цьому контексті, а також аналізує гострі проблеми, що існують у міському середовищі. Аналізуються тенденції розвитку міст в умовах неоліберальної політекономічної доктрини світу. Окремими складовими дисципліни є вивчення засад міської політики, основ ландшафтного планування і стратегічної екологічної оцінки просторових планів, міського маркетингу та брендингу. З метою пошуку найкращих практик щодо міського розвитку детально висвітлюються умови формування, принципи і заходи міської політики Європейського Союзу. Аналіз сучасних концепцій нового урбанізму, сталого та інтегрованого міського розвитку, креативних, розумних, зелених міст формує у студентів розуміння напрямків збалансованого, соціально-орієнтованого розвитку міст з високим рівнем стійкості, якості міського середовища та екологічної безпеки, соціальною захищеністю населення.

4. Завдання (навчальні цілі) дисципліни «Сучасні концепції міського розвитку» полягають у наданні студентам загальних та фахових компетентностей, передбачених освітньою програмою «Урбаністика та регіональний розвиток» «Urban Studies and Regional Development», зокрема сформувати:

- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК2),
- Здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК7),
- Здатність до використання законів, теорій, концепцій і парадигм сучасної географії, історії розвитку географічних досліджень та ідей для дослідження природно- і суспільно-територіальних систем на різних рівнях просторової організації міст і міських систем (СК1),
- Здатність до наукового аналізу сучасних проблем та особливостей взаємодії природи й суспільства із застосуванням принципів раціонального використання територіальних ресурсів, основ законодавства у сфері природокористування, міського та регіонального розвитку і планування територій для розроблення пропозицій з оптимізації природокористування та забезпечення сталого розвитку регіонів (СК2),
- Здатність самостійно визначати актуальні аспекти у фундаментальних і прикладних напрямках природно- і суспільно-географічних досліджень, здобувати нові знання, використовуючи сучасні освітні та дослідницькі технології (СК10), розуміння найважливіших проблем розвитку міст на різних просторових масштабах в умовах застосування неоліберальних та новітніх підходів у системі управління,
- Здатність критично оцінювати ключові тренди перебігу природно- і суспільно-географічних процесів з

точки зору формування нових напрямів у наукових дослідженнях (СК11), зокрема щодо новітніх підходів до конструювання міст на засадах нового урбанізму, транзитно-орієнтованого розвитку та можливості їх застосування на теренах України.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та / або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Поняття: глобалізація, глобалізм, мондіалізація, інтеграція. Глобалізаційні тренди і виклики політичного, економічного, соціального життя суспільства.	лекція, семінар	тест, бліц опитування, виконання творчих робіт, виступ, презентація, реферат, іспит	3%
1.2	Перспективи глобалізації. Сутність понять глобалізація 3.0., поляризація, острівцізація та коммонізація. Особливості розвитку міських систем за різних сценаріїв глобалізаційних процесів.	лекція, семінар		3%
1.3	Сутність міського маркетингу і елементи маркетингової діяльності. Поняття «бренд» і «брендинг» та їх атрибути. Особливості брендингу територій.	лекція, семінар		3%
1.4	Сутність неоліберальної моделі економічного і політичного розвитку суспільства. Головні ознаки неоліберальної урбанізації. Особливості неоліберальної міської політики. Рівні неоліберальних урбанізаційних процесів.	лекція, семінар		3%
1.5	Ключові трансформації міського простору у відповідь на виклики соціально-економічних неоліберальних процесів. Провідні процеси і явища, що змінюють міський простір за умов неоліберальної урбанізації.	лекція, семінар		3%
1.6	Ознаки неолібералізму у пост-радянських містах. Поняття і потенційні трансформації нодальних територій міста.	лекція, семінар		3%
1.7	Основи міської політики у Європейському контексті. Поняття, рівні, завдання, способи реалізації міської політики. Механізм міської політики ЄС. Мета і найважливіші риси міської політики ЄС сьогодні.	лекція, семінар		3%
1.8.	Основи управління міськими агломераціями. Сутність агломерації як об'єкту управління. Провідні підходи до виділення меж міських агломерацій в управлінських цілях. Досвід управління агломераціями у США та ЄС. Управління агломераціями в Україні: стан та перспективи.	лекція, семінар		3%
1.9	Сутність сталого (sustainable) розвитку міст. Основоположні документи сталого міського розвитку ЄС. Поняття міська стійкість "resilience". Зміст і складові поняття «зелена інфраструктура».	лекція, семінар		3%
1.10	Основи ландшафтного планування і стратегічної екологічної оцінки просторового планування на місцевому рівні	лекція, семінар		3%
1.11	Підходи конструювання міста модернізму: основи і принципи формування, приклади, причини виникнення нових течій у конструюванні міст.	лекція, семінар		3%
1.12	Сутність концепції нового урбанізму: мета, завдання, організаційна основа, принципи, переваги та недоліки. Приклади застосування підходів в США, ЄС. Розвиток міст, орієнтованих на транзит.	лекція, семінар		3%
1.13	Основи інтегрованого міського розвитку. Інтеграція та її види. Основоположні документи, мета, цілі, завдання інтегрованого міського розвитку ЄС. Особливості управління і планування розвитку міст на засадах IMP.	лекція, семінар		3%
1.14	Засади концепції розумного міста: визначення, характеристики, принципи. Ключові критерії і індикатори розумного міста. Особливості управління і планування розвитку розумного міста.	лекція, семінар		3%

2.1	Абстрактно мислити, здійснювати власний пошук, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати інформацію, проводити урбаністичні дослідження на високому професійному рівні.	<i>творча робота, виступ, самостійна робота</i>	<i>виконання творчих робіт, Case study, презентації, бліц опитування, реферат, іспит</i>	до 25%
2.2.	Формулювати задачі щодо моделювання міст і процесів із використанням сучасних кількісних та якісних методів дослідження, геоінформаційних технологій	<i>аналітична творча робота, практична</i>		
2.3	Застосовувати наукові знання і практично втілювати їх для розробки та впровадження механізмів територіального міського планування, проведення моніторингу розвитку міст, складання маркетингових стратегій, брендів міст, стратегічних планів і програм міського розвитку	<i>Аналітична творча робота</i>		
2.4.	оцінювати ключові тренди розвитку та аналізувати міські простори та їх трансформації, виявляти впливи різних соціально-економічних явищ на їх значення та функції.	<i>творча, самостійна робота</i>		
2.5.	Формулювати наукові гіпотези, визначати актуальні аспекти у процесі соціально-економічного та просторового розвитку міста	<i>творча, самостійна робота</i>		
2.6	Застосовувати підходи, методи та метрики нового урбанізму, транзитно-орієнтованого розвитку до конструювання урбанізованих систем локального рівня.	<i>творча, самостійна робота, виступ</i>		
3	Практичне застосування відповідних методів і прийомів отримання, зберігання й аналізу даних та їх належне представлення за допомогою сучасних технічних засобів, вміння донести і обґрунтувати власну думку. Толерантність і відкритість у дискусії. Навички роботи у групі, демонстрація лідерських якостей.	<i>виступ, аналітична доповідь, дискусія</i>	<i>виконання творчих аналітично-розрахункових робіт, Case study, презентація, виступ</i>	до 13%
4.1	Самостійність у підборі додаткових джерел наукової і статистичної інформації, глибина обробки і своєчасність представлення результатів дослідження	<i>виступ, аналітична доповідь, дискусія, самостійна робота</i>	<i>Case study, презентація</i>	до 10%
4.2.	Відповідальність, ініціативність і творчість у процесі досягнення цілей в рамках окремих досліджень. Вміння самостійно приймати обґрунтовані рішення щодо пріоритетності шляхів міського розвитку.	<i>виступ, аналітична доповідь, самостійна робота, дискусія</i>	<i>Case study, виступ, презентація</i>	до 10%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.9	1.10	1.11	1.12	1.13	1.14
Програмні результати навчання (назва)														
1. Застосовувати набуті теоретичні знання та практичні навички для дослідження природно- і суспільно-територіальних систем на різних рівнях просторової організації (ПР01)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2. Формулювати наукові гіпотези, визначати актуальні аспекти у фундаментальних і прикладних напрямках досліджень, розробляти та управляти проектами у сфері географії, природокористування, міського та регіонального розвитку (ПР14)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3. Самостійно оцінювати ключові тренди розвитку природно- і суспільно-географічних процесів для формування нових напрямів наукових досліджень (ПР15)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Результати навчання дисципліни (код)	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	3	4.1	4.2
Програмні результати навчання (назва)									
1. Застосовувати набуті теоретичні знання та практичні навички для дослідження природно- і суспільно-територіальних систем на різних рівнях просторової організації (ПР01)	+	+	+	+	+	+		+	+
2. Формулювати наукові гіпотези, визначати актуальні аспекти у фундаментальних і прикладних напрямках досліджень, розробляти та управляти проектами у сфері географії, природокористування, міського та регіонального розвитку (ПР14)	+	+	+	+	+	+			
3. Самостійно оцінювати ключові тренди розвитку природно- і суспільно-географічних процесів для формування нових напрямів наукових досліджень (ПР15)							+	+	+

7. Схема формування оцінки. Загалом, формування оцінки спирається на «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», введеного в дію наказом № 716-32 від 31 серпня 2018 року.

7.1. Форми оцінювання: рівень досягнення всіх запланованих результатів навчання визначається за результатами виступів (презентацій), рефератів, творчих робіт (case study), письмових контрольних робіт (тест).

Питома вага результатів навчання у підсумковій оцінці за умови її опанування на належному рівні така:

- ✓ результати навчання – **1.1 –1.14 (знання)** - до 3% за кожен;
- ✓ результати навчання – **2(вміння РН 2.1-2.6)** - до 25%;
- ✓ результати навчання – **3 (комунікація)** - до 13%.
- ✓ результати навчання – **4.1-4.2 (автономність та відповідальність)** - до 10% за кожен.

Семестрове оцінювання. У курсі передбачено **2 змістовних частини**. У змістовну частину 1 входять теми: 1 - 3. У змістовну частину 2 – теми 4 - 6. Заняття проводяться у вигляді лекцій та семінарських занять. Завершується дисципліна – **іспитом**. Обов'язковим для допуску до іспиту є виконання всіх творчих робіт і кейсів, успішне написання тестів, виступи з презентаціями та доповідями на семінарах.

Упродовж семестру, після завершення змістовних частин, проводяться тематичні контрольні роботи. Рекомендований мінімум для допуску до іспиту – 36 балів. Для студентів, які набрали сумарно меншу від 36 балів (рекомендований мінімум) кількість, обов'язковою умовою для отримання допуску до іспиту є написання рефератів за питаннями пропущених чи недостатньо засвоєних тем.

Підсумкове оцінювання у формі іспиту. Максимальна кількість балів на іспиті - 40 балів, мінімальна кількість балів, які додаються до семестрових – 24 бали (*60% максимальної кількості балів, відведених на іспит*). Студенти, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж *критично-розрахунковий мінімум – 24 бали* до складання іспиту не допускаються. Рекомендований мінімум для допуску до іспиту – **36 балів**.

7.2 Організація оцінювання:

Оцінювання усіх видів робіт здійснюється впродовж семестру, включаючи і самостійну роботу та виконання практичних завдань.

- Практичні роботи за темами 1-2 – термін виконання – **до 15 жовтня**,
- Презентації, реферати та виступи за темами 1-2 – термін виконання – **до 15 жовтня**,
- Модульна контрольна робота 1 – термін виконання – **до 20 жовтня**,
- Практичні роботи за темами 3-4 – термін виконання – **до 1 грудня**,
- Презентації, реферати та виступи за темами 3-4 – термін виконання – **до 1 грудня**,
- Модульна контрольна робота 2 – термін виконання – **до 10 грудня**.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗАНЯТЬ

№ теми	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	самостійна робота
<i>Змістовна частина I. Міські системи в контексті глобальних світових процесів</i>				
1	Розвиток міст в процесі глобалізації.	8	4	33
2	Особливості розвитку міст в умовах неоліберальної урбанізації.	8	4	34
<i>Змістовна частина II. Сучасні концепції збалансованого міського розвитку</i>				
3	Міська політика ЄС на основі парадигми збалансованого розвитку.	6	3	33
4	Концепції та інструменти досягнення збалансованого міського розвитку.	8	4	33
всього		30	15	133

Загальний обсяг **180 год**, в тому числі:

Лекції – **30 год**.

Семінарські заняття – **15 год**.

Консультації – **2 год**.

Самостійна робота – **133 год**.

9. Рекомендовані джерела:

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Дронова О.Л. Геоурбаністика: навч. посіб. / О.Л.Дронова. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2014. – 419 с. http://www.geo.univ.kiev.ua/images/doc_file/navch_lit/Geourbanistika.pdf
2. Дронова О.Л., Нагорний Т.В. Напрямки розвитку України за різними сценаріями глобалізаційних процесів / *Український географічний журнал* 2021, №2, С. 20-31. DOI: <https://doi.org/10.15407/ugz2021.02.020>
3. Dronova, O., & Maruniak, E. (2019). Changing the symbolic language of the urban landscape: Post-socialist transformation in Kyiv. Handbook of the Changing World Language Map, 1-33. http://geo.univ.kiev.ua/images/doc_file/navch_lit/kafedra_ekonom_lit/Navch_metod_rozrobka_Dronova_Marunyak.pdf
4. Dronova O., Klyui K., Khomenko D. FROM NEOLIBERAL PRACTICES TO THE PARTICIPATIVE DEMOCRACY OF INTEGRATED URBAN DEVELOPMENT: THE PATH OF RESIDENTIAL HOUSING IN “LIKO-GRAD” KYIV. *Ekonomichna ta Sotsialna Geografiya*. Issue 85, 2021 p. 72-86. Print ISSN: 2413-7154. Online ISSN: 2413-7553 DOI: <https://doi.org/10.17721/2413-7154/2021.85>
5. Урбаністична Україна: в епіцентрі просторових змін: монографія / за ред.. К.Мезенцева, Я.Олійника, Н.Мезенцевої. – Київ: «Фенікс», 2017. – 438 с. <http://www.geokyiv.org/pdf/Urban%20Ukraine.pdf>
6. Изменения городского пространства в Украине: монографія / Под ред. Л.Г.Руденко. – К.: Реферат. 2013. – 160 с. – С. 145-153.
7. Функции городов и их влияние на пространство/ под ред. Л.Г.Руденко. – К.Феникс, 2015. – 292 с.
8. Аналітичний звіт «Міста 2030: модернізуйся, або вимирай». Ukrainian Institute for the Future, Interproject GmbH. 2018, с. 112. С.22-32. <https://www.slideshare.net/ZubkoGennadiy/book2030cityinfuture>
9. Laudicina, P.A., Peterson, E.R. (2016). From globalization to islandization. URL:

atkearney.com/gbpc/

10. thought-leadership/detail/-/asset_publisher/03JmqNRaRZj7/content/from-globalization-to-islandization/10192

11. Регіональна політика Європейського Союзу [Електронний ресурс] : підручник / [за ред. Віктора Чужикова]. — К.: КНЕУ, 2016. — 495

Допоміжна:

12. Управління сучасним містом: підручник / за ред. В.М.Вакуленка, М.К.Орлатого. – К.: НАДУ, 2008. –632 с.

13. Теорія і практика управління розвитком міських агломерацій: монографія / С.В. Богачов, М.В. Мельникова, В.А. Устименко та ін. / НАН України, Ін-т економіко-правових досліджень.– Харків:ТОВ «Водний спектр Дж-Ем-Пи», 2017. – 209 с. <http://www.iepd.kiev.ua/wp-content/uploads/2019/10/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D0%B8%D1%8F-2017.pdf>

14. Дронова О.Л., Лис Я.С. Управління міськими агломераціями: європейський досвід для реформ в Україні./ УГЖ 2016, № 1 – С. 47-52

15. World Cities Report 2020. United Nations Human Settlements Programme, 2020 URLhttps://unhabitat.org/sites/default/files/2020/10/wcr_2020_report.pdf, Accessed November 2, 2020

16. Гукалова І. В. Якість життя населення України : суспільно-географічна концептуалізація : [монографія]; Інститут географії НАН України. – К. : Друкарня МВС України, 2009. – 347с.

17. Сталий розвиток територіальної громади: управлінський аспект : монографія / за ред. Ю. О. Куца, В. В. Мамонової. – Х., 2008. – 335 с.

18. Вакуленко В. М. Стратегічне планування економічного розвитку великого міста як інструмент підвищення ефективності його управління / В. М. Вакуленко. – К., 2003. – 216 с.

19. Бойко-Бойчук О. В. Стратегії розвитку міст України / О. В. Бойко-Бойчук. – К., 2002. – 156 с.

20. Берданова О. В. Планування соціально-економічного розвитку міста : монографія / О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, І. В. Валентюк [та ін.]; за ред. В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. – К., 2011. – 160 с.

21. Адамов Б. І. Організаційно-економічні основи управління розвитком міст / Б. І. Адамов. – К., 1998. – 215 с.

22. Географія міст. Геоурбаністика: підручник / О. Гладкий, С. Іщук - К. : Паливода, 2014. - 299 с.

23. Гладкий О. В. Наукові основи суспільно-географічних досліджень промислових агломерацій : Монографія / [за ред. С. І. Іщука] ; Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – К. : ВГЛ Обрії, 2008. – 360 с.

24. Наукові засади розробки стратегії сталого розвитку України : монографія / ІПРЕЕД НАН України, ІГ НАН України, ІППЕ НАН України. – Одеса, 2012. – 714 с.

25. Територіальний розвиток в Україні: розвиток агломерацій та субрегіонів: посібник / Проект USAID "Локальні інвестиції та національна конкурентоспроможність" (USAID ЛІНК) – К., 2012. – 183 с.

26. Lefebvre H. Writings on cities (E. Kofman & E. Lebas, Trans., Eds.) Malden, MA: Blackwell Publishing, 1996.

27. Мигель Робле-Дюран. Город, которым не спекулируют. <http://expert.ru/expert/2013/05/gorod-kotoryim-ne-spekuliruyut/>

28. Європейська Хартія міст II (Маніфест нової урбаністики) 2008 р., Страсбург. <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1293215&Site=CM>

29. Офіційна Інтернет-сторінка ООН з програми Хабітат. http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/decl_habitat.shtml;

30. Європейська Хартія місцевого самоврядування (Страсбург, 15.10.1985).

http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_036

31. Соціальна Хартія міст – членів союзу Балтійських міст (Росток, 2001 р.); www.social-hansa.de/assets/data/15660/15660.pdf

32. Порядок денний на 21 століття, Ріо-де-Жанейро 1992. (зокрема Глава 7. Сприяння сталому розвитку населених пунктів) http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/agenda21.shtml

33. Резолюція 66/288 Генеральної асамблеї ООН «Ріо + 20» «Майбутнє, якого ми прагнемо» (Ріо 27 липня 2012). <http://www.un.org/ru/sustainablefuture/>
34. Хартія "Міста Європи на шляху до сталого розвитку" (Ольборзька Хартія, Данія, 27 травн. 1994 р.); http://www.ecology.donbass.com/articles-pdf/aalborgcharter_russian.pdf
35. Лейпцігська хартія про сталий розвиток Європейських міст (2007 р.) http://www.rfsustainablecities.eu/IMG/pdf/leipzig_charta_ru-2_cle65c185.pdf
36. Європейська Хартія інновацій та доброго врядування на місцевому рівні (м. Валенсія, 15-16 жовтня 2007 р.). www.slg-coe.org.ua 4.
37. TOD Standard V2.1. – USA Institute for Transportation and Development Policy. <https://www.itdp.org/tod-standard/>
38. Giffinger R. Smart Cities – Ranking of European Medium-size Cities / R. Giffinger, C. Fertcher, H. Kramar and others // Final Report. October, 2007.: http://www.smart-cities.eu/download/smart_cities_final_report.pdf
39. Mumford L. The City in History: Its Origins, Its Transformations, and Its Prospects, New York, 1961, - p.464.
40. New Urbanism Congress Official Website. [Електронний ресурс] / Режим доступу до сайту: - <https://www.cnu.org>
41. Davidson M., Lees L. New-build 'gentrification' and London's riverside renaissance // Environment and planning A. – 2005. – Т. 37. – №. 7. – С. 1165-1190.
42. Robinson, J. (2016). Starting from anywhere, making connections: globalizing urban theory. Eurasian Geography and Economics, 57(4-5), 643-657.
43. Stenning, A., Smith, A., Rochovska, A. and Swiatek, D. (2010) Domesticating Neo-liberalism: Spaces of Economic Practice and Social Reproduction in Post-socialist Cities. Oxford: Wiley-Blackwell.
44. Golubchikov, O., Badyina, A., & Makhrova, A. (2014). The hybrid spatialities of transition: Capitalism, legacy and uneven urban economic restructuring. Urban Studies, 51(4), pp. 617-633.
45. Al-Hamarnah, A., Margraff, J., & Scharfenort, N. (Eds.). (2019). Neoliberale Urbanisierung: Stadtentwicklungsprozesse in der arabischen Welt. transcript Verlag.
46. Stanilov, K. (2007). Urban development policies in Central and Eastern Europe during the transition period and their impact on urban form. In The post-socialist city (pp. 347-359). Springer, Dordrecht.
47. Hirt, S. A. (2012). Iron curtains: Gates, suburbs and privatization of space in the post-socialist city (Vol. 27). John Wiley & Sons.
48. Brunn, S. D., Dronova, O., & Kononenko, O. (2020). Slavutych atomograd as the last ideal city of the USSR: Challenges and adaptation mechanisms of resilience. *GeoJournal*, 1-17.
49. Бранн С. Д., Дронова О. Л., Руденко Л. Г., Лейберюк О. М. Вплив російської агресії на стан розвитку географії в Україні/ *Український географічний журнал* 2020, №2, С. 3-12.
50. Stanley D. Brunn, Olena Dronova, Leonid Rudenko & Oleksandr Leiberiuk (2020) RETRACTED ARTICLE: Disruption, despair and renewal: impacts and voices of the Ukrainian geographical community about the 2014 Russian invasion, *Geografiska Annaler: Series B, Human Geography*, 102:2, I-XXI,
51. Дронова О.Л., Кононенко О.Ю. Славутич: формування потенціалу стійкості міста в умовах сучасних викликів та загроз. *Український географічний журнал*, № 3, 2019, с. 22-36.
52. Dronova, O., Maruniak, E. (2019) Changing the symbolic language of the urban landscape: Post-socialist transformation in Kyiv. *Handbook of The Changing World Language Map*. Brunn S.D., Kehrein R. (eds.). Springer Publishing.
53. Dronova O., Brunn S. How neoliberal globalization processes are transforming Kyiv's nodal areas. *Urbani Izziv*, Vol. 29(2), 2018, pp. 96-110.